

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Београд

Немањина 22-26

проф. др Зорана З. Михајловић
министарка

Предмет: Изградња гондоле на Калемегдану

Поштована госпођо Михајловић,

Обраћамо Вам се испред најреферентнијих стручних удружења, научних тела и грађанских асоцијација које се баве заштитом културног наслеђа у Србији, поводом планиране изградње гондоле (кабинске жичаре) чије би се станице налазиле у зони “Ушћа” и у зидинама Београдске тврђаве, културног добра од изузетног значаја за Републику Србију, а чији су инвеститори Град Београд и Министарство трговине, туризма и телекомуникација.

Имајући у виду стручне и међународне принципе заштите наслеђа и културно-историјских целина, међународне конвенције о очувању културних предела, археолошких налаза, историјских целина и вредности наслеђа за друштво, ратификованих од стране Републике Србије, као и Закон о заштити културних добара Републике Србије и Закон о планирању и изградњи Републике Србије, запрепашћени смо до сада предузетим и одобреним корацима од стране надлежних органа. Сматрамо недопустивим да се Београдска тврђава, која је заштићена као непокретно културно добро од изузетног значаја за Републику Србију и која је напором Републике Србије стављена на Тентативну листу за номинацију за УНЕСКО Листу светске баштине, данас на најгрубљи начин девастира и обезвређује предвиђеном изградњом километар дугачке конструкције гондоле.

Заштиту Београдске тврђаве, као кључне историјске и културне тачке за разумевање различитих цивилизација и развоја Београда, гарантују не само бројне међународне и европске конвенције, стручни и научни стандарди, већ и одредбе Закона о просторном плану Републике Србије за 2010-2020 (Службени гласник Републике Србије, бр. 88/2010) који одређује Београдску тврђаву као приоритетно културно подручје које ужива посебан третман, Генералног урбанистичког плана Београда и Плана генералне регулације грађевинског подручја седишта јединица локалне самоуправе - Града Београда целине I-XIX. Генерални урбанистички план Београда (ГУП) одређује ширу зону Београдске тврђаве као зону у којој је забрањена изградња високих објеката и као зону заштите визура прецизно дефинисаних и Картом трајних добара Београда (ГУП, Графички прилог 6), док План генералне регулације грађевинског подручја седишта јединица локалне самоуправе - Града Београда целине I-XIX (ПГР) експлицитно забрањује „постављање далековода, жичаних сајли за алтернативни превоз и рекреацију, нарочито у подручју Београдске тврђаве и у њеним ширим визурама и акваторијалним обухватима”. Упркос наведеном, Скупштина града Београда усвојила је План детаљне регулације за гондолу Калемегдан - Ушће (Службени лист града Београда, бр. 65/18).

Због очигледног кршења и злоупотребе одредби Закона о планирању и изградњи које прописују обавезу хијерархијске усклађености планских докумената, од најширег ка најнижем, овим путем захтевамо да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре предузме законом прописана овлашћења и покрене поступак за оцену законитости Плана детаљне регулације за гондолу Калемегдан - Ушће.

Такође, заинтересовани смо и да додатно протумачите локацијске услове бр. ROP-MSGI-1317-LOC-1/2019 од 14. фебруара 2019. године, издато од стране Вашег министарства, у којима, међу прибављеним условима за пројектовање и прикључење, нема Завода за заштиту споменика културе града Београда, с обзиром да је планирани простор изградње “Станице Ушће” добро које ужива претходну заштиту и у надлежности овог имаоца јавних овлашћења.

Сматрамо да је стављање ван снаге овог противзаконитог планског документа једини начин да се заустави даље уништавање Београдске тврђаве и парка “Ушће” и наношење неповратних и ненадокнадивих губитака за садашње и будуће грађане Београда, Србије, Европе и света. Надамо се да, као потпредседница Владе РС, професорка и министарка, разумете хитност предузимања овог корака.

Истичемо да одлуке, везане за радове који могу имати далекосежне негативне последице на интегритет и аутентичност споменика културе од изузетног значаја за Србију и град Београд, морају бити подвргнуте ригорозним студијама, широким јавним расправама и пуном укључивању грађана и стручне јавности. Велику заинтересованост јавности за пројекат изградње гондоле која би повезала Београдску тврђаву и “Ушће”, односно противљење јавности овој идеји, показује и велики одзив на потписивање петиције коју смо покренули. Наиме, у мање од недељу дана Петицију против изградње гондоле потписало је преко 13 000 грађана, међу којима и велики број стручњака из области културе, заштите градитељског наслеђа, архитектуре и урбанизма и других.

Ми, долепотписани представници струке, науке и образовања у домену очувања културног наслеђа, стојимо Вам на располагању као подршка за даље неопходне кораке за заустављање овог пројекта, као и других интервенција које неповратно нарушавају идентитет Београда, односно културно и природно наслеђе Републике Србије. С тим у вези, молимо Вас за хитан састанак, као и одговор на упућено писмо.

С поштовањем,

Београд, 27.марта 2019.

Потписници:

Европа Ностра Србија
др Вишња Кисић, генерална секретарка

Европа Ностра, Хаг-Брисел
др Ирина Суботић, потпредседница

Друштво конзерватора Србије
арх. Катарина Максимов, председница

Српско археолошко друштво
др Адам Црнобрња, председник

Национални комитет ИКОМОС Србија
Бранка Шекарић, председница

Национални комитет ИКОМ Србија

Славко Спасић, председник

Археолошки институт, Београд
др Миомир Кораћ, директор

УНЕСКО Катедра за културну политику и менаџмент Универзитета уметности у Београду
проф. др Милена Драгићевић Шешић, шеф катедре

Одељење за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду
проф. др Душан Михаиловић, управник

Одељење за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду
проф. др Лидија Мереник, управница

Институт за студије Подунавља, Београд
др Ђорђе Костић, председник

Центар за теоријску археологију, Филозофски факултет, Београдски универзитет
др Моника Милосављевић, руководилац

Институт за урбане политике
др арх. Ива Чукић, директорка

Докомомо Србија
др Тања Дамљановић Conley, председница

Асоцијација Независна културна сцена Србије
Лука Кнежевић Стрика, председник

Академија архитектуре Србије
арх. Бојан Ковачевић

Балканска музејска мрежа
др Татјана Цвјетићанин, председница УО

Мрежа за наслеђе Југоисточне Европе
арх. Милица Танасијевић, генерална секретарка